

ENERGIWATCH

Biomasseselskab tror energikrise kan give dansk comeback

Dall Energy har ikke modtaget en dansk ordre på biomassekedler siden 2019. Med biomassens succesridt gennem energikrisen, tror selskabets stifter dog på teknologiens fremtid i Danmark og håber på flere nuancer i diskussionen.

Foto: PRDallEnergy

AF VICTOR EMIL KRISTENSEN

Offentliggjort: 14.02.22 kl. 12:03

"Det er bare ordet *biomasse*. Vi kan ikke lide det."

Sætningen faldt ifølge Jens Dall Bentzen fra en spindoktor på Christiansborg. Direktøren for og stifteren af Dall Energy var kommet på visit for at høre, hvorfor partiet var vendt på en tallerken og talte dunder mod teknologien fra magtens centrum.

"De havde tidligere talt så varmt for biomassen, men nu syntes de også bare, at det er noget møg," siger Jens Dall Bentzen og fortæller, at partiet på Christiansborg ingenlunde er alene. De politisk valgte i landets fjernvarmeselskaber er mildest talt også betænkelige ved biomassen.

Afbrænding af træ er i den grad blevet et fy-ord.

"Biomasse er blevet tilsværtet som ord og teknologi. Det er nærmest som om, at nu er konsensus, at biomasse er skidt. Det er synd, fordi der er nuancer som med alle andre ting. Jeg forstår ikke den manglende vilje til at tale om dem," siger Jens Dall Bentzen.

Nu ser han dog en åbning for den udsældte energiform. Årsagen er den nuværende energikrise, hvor varmeregningen er steget markant de steder, hvor man ikke har en flerstrengt forsyning og stadig fyrer med naturgas eller er skiftet til eldrevne varmepumper. Selskaber som i stedet benytter biomasse i sin varmforsyning har derimod været i stand til at holde prisen i ro eller endda sænke den.

Det har bl.a. fået fjernvarmesektoren til at fremhæve biomassen som en nøgle til en stabil og billig energiform til varmeproduktion.

"Jeg tror, at man nu vil få et mere nuanceret syn på, hvad det er biomassen kan," har direktør i Dansk Fjernvarme, Kim Mortensen, sagt til EnergiWatch.

Jens Dall Bentzen håber derfor nu, at politikere vil høre varmemeforbrugernes klagesang og genoverveje synet på biomassen.

"Der sidder nogle politikere med en stor skyld i, at der nu sidder så mange varmemeforbrugere med høje regninger. De er blevet tvunget over på gas eller el, uden at det er kommet frem, at det er et klimavenligt alternativ. Så jeg håber da, at denne vinter vil resultere i, at politikerne er klar til en mere nuanceret debat om biomasse," siger Jens Dall Bentzen.

Fra idealist til paria

Jens Dall Bentzen skilter med sin økonomiske interesse i biomasse. Hans firma, Dall Energy, er opkaldt efter ham selv og producerer udelukkende biomassekedler i størrelsen 5-20 MW.

Biomasse er et livsværk for Jens Dall Bentzen. Han skrev sin kandidatafhandling om biomasse i 1995, og da Energistyrelsen etablerede støtteordningen til demonstration af nye teknologier i 2007, etablerede han Dall Energy. Selskabet skulle udvikle en helt ny kedel, som var lagt an på at fyre med lokalt træ såsom haveaffald

Men nu hvor kedlen står klar, er den politiske opbakning, som har båret den frem fra en idé på et tegnebræt til produktionslinjen, forduftet.

"Nu er teknologien udviklet, og jeg har modtaget meget støtte fra Energistyrelsen. Jeg har brugt 25 år af mit liv på at udvikle det, man politisk ville have, da man ville udnytte alt det restprodukt, der var i Danmark, og nu vil man ikke have det. Nu vil man bare elektrificere i stedet. Det er virkelig mærkeligt, træls og frustrerende," siger Jens Dall Bentzen.

Foto: Dall EnergyPR/Roger Dohmen

Kedlen er indtil videre blevet bestilt af Affaldplus i Sorø og er det foreløbige slutprodukt på Jens Dall Bentzen vision. Værket stod klar sidste år, men siden ordren blev lagt tilbage i 2019, har der været ordretørke i Danmark for Dall Energy.

Samtidig med at Dall Energy opførte 12 MW-kedlen i Sorø blev stikket trukket andre steder i landet. Det gælder eksempelvis i Horsens, hvor piben pludselig fik en anden lyd i efteråret 2021, efter man i flere år havde stået fast på, at biomasse var den rette arvtager til et aldrende naturgasværk. Her fremførte man den politiske modvind til teknologien som årsagen, da man frygtede, at brændslets afgiftsfritagelse stod for skud.

"Vores risikoanalyse er, at jo flere kritiske røster; jo mere skrivi om biomasse; jo større er risikoen for, at den pålægges afgifter," sagde direktør i Fjernvarme Horsens, Christian Niederbockstruck, til **Klimamonitor**

<<https://klimamonitor.dk/nyheder/art8384076/Fjernvarme-direkt%C3%B8r-%C3%A6ndrer-planer>> dengang.

Fjernvarme Horsens er ikke alene, siger Jens Dall Bentzen.

Biomasse er ikke noget skidt. Men afbrændningen af biomasse er noget skidt

HENRIK LUND, PROFESSOR I ENERGIPLANLÆGNING VED AALBORG UNIVERSITET

"Jeg kender adskillige værker udover Horsens, hvor planen længe har været biomasse, men når det når frem til bestyrelsen, siger de, at de har læst i avisen, at biomasse er noget skidt, så det vil de ikke have. De vil have el, og så ender de med noget, som ofte både vil være dyrere og mindre grønt. Man ender med at vildlede fjernvarmebrugere, og det kan jeg kun være ærgerlig over som firmaejer og miljøaktivist," siger han.

Lokal biomasse

Det er dog mestendels i offentligheden, at Jens Dall Bentzen siger, at han får den kolde skulder.

"Jeg føler ikke, at jeg står alene. Jeg mener, at vi er mange, som er fortvivlede over, det enøjede syn som politikere og medier har på biomassen," siger Jens Dall Bentzen.

Adspurgt om hvem der støtter ham, peger han på Skovbruget og Hede Danmark, der i en række debatindlæg i mediet Klimamonitor har beskrevet, hvordan skovarealet i Danmark stiger.

"Der gives i medierne et billede af, at skovene forsvinder, men det er ikke sandt. Skovarealerne er støt stigende, samtidig med at man får tømmer og flis til varmekærerne. Det er der mange, som ikke ved. Det, mener jeg, er vigtigt at fortælle, nu hvor Kim [Mortensen, direktør i Dansk Fjernvarme, red.] kommer med en åbning, vil jeg gerne kvittere for den. For det har været en frustrerende kamp alene," siger Jens Dall Bentzen.

Biomasse er blevet tilsværtet som ord og teknologi

JENS DALL BENTZEN, ADM. DIREKTØR I DALL ENERGY

Håbet for Jens Dall Bentzen er, at flere mindre byer installerer biomassekedler, og den diskussion adskilles fra samtalen om kraftvarmekærerne i de store byer, hvor biomasse i altovervejende grad importeres. Mindre anlæg i mindre byer kan nemlig udnytte de lokale biomasseressourcer, hvilket er markant mere bæredygtigt, da der er tale om ressourcer, som ellers kan gå til spilde, siger Jens Dall Bentzen.

Ifølge professor i energiplanlægning ved Aalborg Universitet, Henrik Lund, bør afbrænding af biomasse dog ikke udbygges.

"Biomasse er ikke noget skidt. Men afbrændningen af biomasse er noget skidt," siger Henrik Lund:

"Man kan benytte biomasse som spidslast, når vinden ikke blæser, og solen ikke skinner. Men man skal ikke brænde den af bare for at lave varme. Det ser vi i høj grad som en midlertidig tendens. I stedet bør man omdanne biomasse til gas og brændsel, så vi får mere flydende brændstof ud af det."

Fransk redningskrans

Den differentiering eksisterer allerede andre steder i verden, hvilket er årsagen til, at Dall Energy i det forgangne år kunne præsentere et rekordoverskud på fem mio. kroner.

Ordrerne er i stedet kommet fra Frankrig, hvor det er muligt at få offentligt tilskud til etablering af nye anlæg, såfremt de udelukkende benytter lokale ressourcer indsamlet i en radius af få kilometer fra værket. Det har fået det franske marked til at tage fart, mens de danske ordrer er svundet ind.

"Så der bliver vores teknologi pludselig meget attraktiv. Der er man langt ude over debatten om at importere træpiller fra Brasilien og så videre," siger Jens Dall Bentzen, der få dage forinden har kunne præsentere endnu en fransk ordre. Denne gang på en 10 MW kedel til energiselskabet Coriance.

Den franske forbindelse kan ikke kun aflæses i regnskaberne. Eksempelvis kan det kernetanske Hørsholm-baserede selskabs hjemmeside læses på fransk. På trods af at de franske ordrer har bevirket til, at selskabet har fordoblet antallet af ansatte fra 6 i 2017 til 12 i 2020, har Jens Dall Bentzen dog ikke opgivet hjemmemarkedet.

"Jeg forstår jo godt noget af kritikken. Man skal ikke fælde skov bare for at varme København op. Men det bliver farligt, når de åbner avisen ude på de mindre værker og læser, at biomasse er forfærdeligt. For det er jo signalet, som der sendes. Men det bør omhandle de store værker, som man bør være efter. Det bør ikke gælde mindre værker, som benytter lokal biomasse," siger Jens Dall Bentzen.

I skrivende stund er det dog først og fremmest Frankrig, som gælder for de danskproducerede biomassekedler, hvilket Jens Dall Bentzen sætter to streger under, da han undskyldende må afslutte samtalen. Han afventer nemlig den danske ambassadør i Paris, Michael Starbæk Christensen, der kommer forbi på visit.

Copyright © EnergiWatch - Alt materiale på denne side er omfattet af gældende lov om ophavsret